

Zingeving en chronische pijn in de psychosomatische fysiotherapie

Rachelle L.A. Moll

Inleiding

Chronische pijn leidt tot een verlies van mogelijkheden, van perspectief en van toekomst. Iemand met chronische pijn moet zich opnieuw verhouden tot zichzelf en de wereld. Uit de literatuur komt naar voren dat mensen met chronische pijn zingeving graag terugzien binnen de behandeling

Psychosomatisch fysiotherapeuten verbreden hun aandacht naar zingeving, maar de positie van zingeving in het beroepsprofiel is nog onvoldoende beschreven. Momenteel is het onbekend of psychosomatisch fysiotherapeuten op zingeving interveniëren en/of hoe ze dat doen in de behandeling van mensen met chronische pijn.

Vraagstelling

Hoe wordt het begrip ‘zingeving’ toegepast door psychosomatisch fysiotherapeuten, binnen de behandeling van mensen met chronische pijn?

Methode

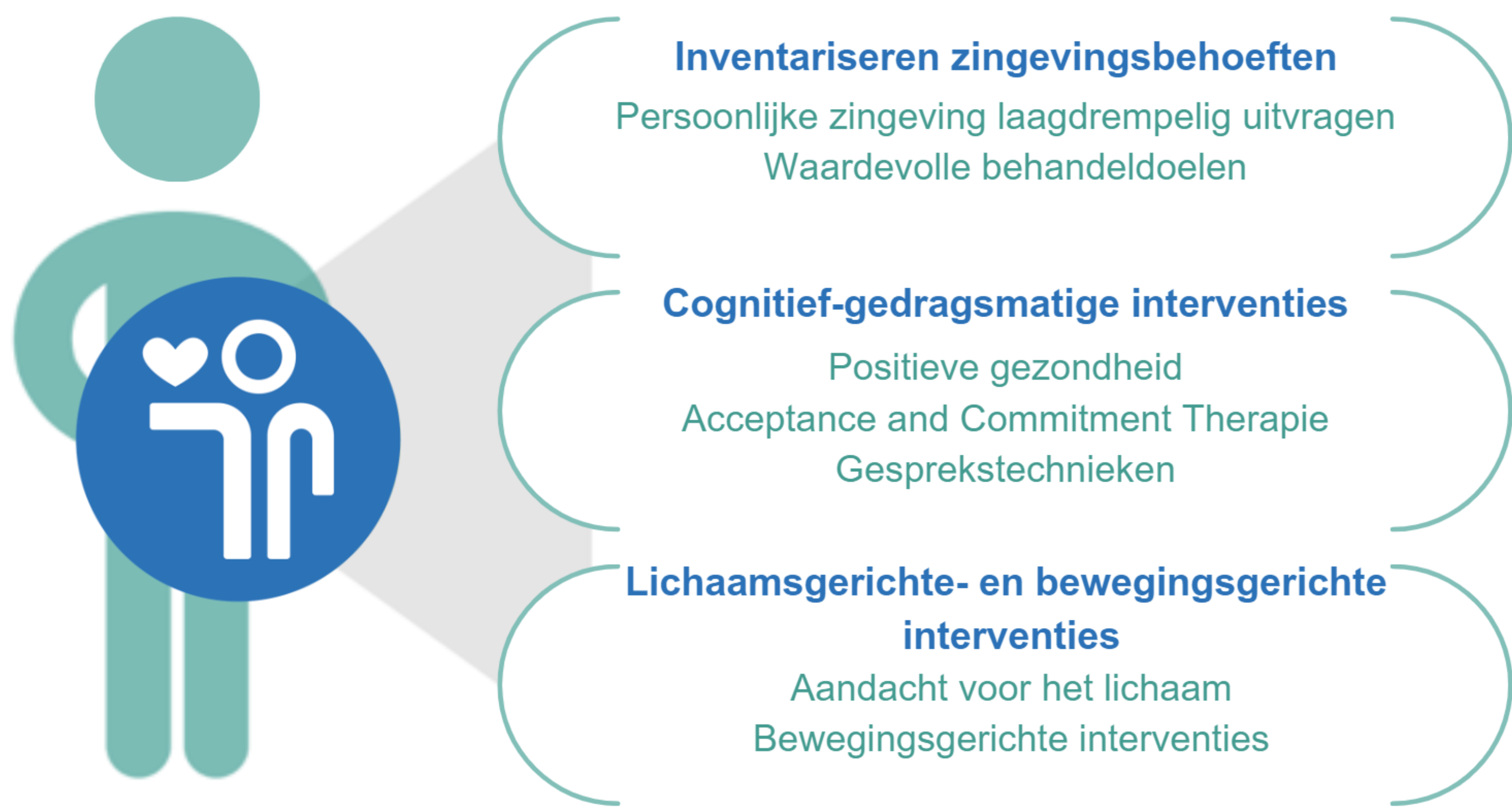
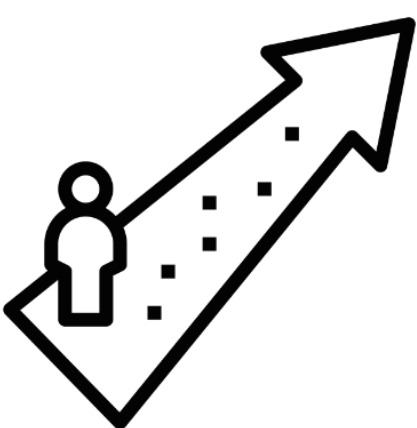
- Exploratief kwalitatief onderzoek
- A priori steekproef
- Participanten: psychosomatisch fysiotherapeuten
- Twintig semigestructureerde interviews
- Transcripties gecodeerd en geanalyseerd middels inductieve methode
- Onderzoekerstriangulatie en peer debriefing

Resultaten

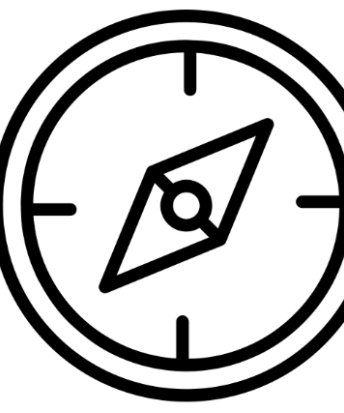

“Je kan de vraag kleiner maken. ‘Wat maakt dat je hier zit? Wat maakt dat je uit bed bent gekomen? Wat zijn dingen op de dag waar je plezier uit kan halen? Wat was dat in het verleden?’ Je houdt het heel dicht bij de persoon.”

“In de doelen pak ik zingeving mee. Als iemand weer wil kunnen wandelen, waarom is dat wandelen dan zo belangrijk? Wat is de waarde van het wandelen?”

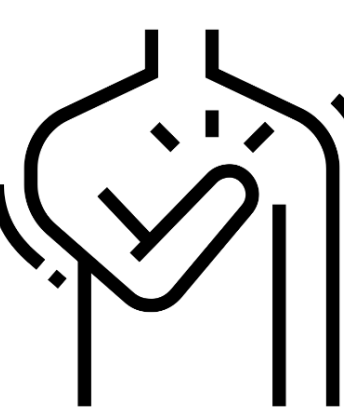

Figuur 1: Resultaten (thema’s & elementen)

“Met het waardenkompas ga je stilstaan bij: ‘Oké, welke waarde vind je belangrijk en hoeveel tijd besteed je eraan?’ Dan zie je toch vaak bij deze cliënten dat het echt ver uit elkaar ligt. Het is een tool om meer inzicht te geven in zingeving.”

“Waarden zijn essentieel om richting te geven. Je kan kijken naar hoe iemand iets blijft doen en waarom iemand iets blijft doen vanuit motivatie. Je kan gesprekstechnieken inzetten om dat boven tafel te krijgen.”

“Ik gebruik ook het lichaam voelen, want als je je lijf niet kan voelen en niet kan voelen waar je blij van wordt, dan kan ik wel met waardes aan de gang gaan, maar dan zit ik alleen maar op het cognitieve stukje en ik wil juist ook het lichaam meenemen.”

“Om vrijwilligerswerk te gaan doen, moest mevrouw een uur kunnen zitten. Dat zijn we gradueel gaan opbouwen. Dat is Graded Activity gecombineerd met een activiteit die voor jou belangrijk is om iets te doen wat jou betekenis geeft.”

Discussie

Wetenschappelijke literatuur beschrijft de samenhang tussen zingeving en interventies, deze samenhang is beperkt gevonden in dit onderzoek.

- Sterktes & zwaktes
- Flexibele onderzoeksmethoden
 - Onderzoekerstriangulatie en peer debriefing
 - Member-checking
 - Theoretische saturatie
 - Maximale variatie dekking
 - Onderzoekers zijn psychosomatisch fysiotherapeut i.o.

Conclusie

In de eerste fase van het behandelcontact vindt een expliciete oriëntatie op zingeving in relatie tot het gezondheidsprobleem plaats door de psychosomatisch fysiotherapeut. Het onderwerp lijkt echter naar de achtergrond te verdwijnen tijdens de behandel fase. Het verlies van de centrale positie van zingeving aspecten gedurende het behandelproces lijkt voort te komen uit een meer instrumentele benadering in de therapie.

Aanbevelingen

- Vervolgonderzoek naar zingeving in de behandeling van de psychosomatisch fysiotherapeut middels diverse onderzoekstechnieken en populaties.
- Het begrip ‘zingeving’ onderbouwd implementeren in het Beroepsprofiel Psychosomatische Fysiotherapie en in de beroepspraktijk.

Referenties

1. Aymerich, K., Wilczek, A., Ratanachatchuchai, S., Gilpin, H. R., Spahr, N., Jacobs, C., & Scott, W. (2022). “Living more and struggling less”: a qualitative descriptive study of patient experiences of physiotherapy informed by Acceptance and Commitment Therapy within a multidisciplinary pain management programme. *Physiotherapy*, 116, 33-41.

2. Kallhed, C., & Mårtensson, L. (2018). Strategies to manage activities in everyday life after a pain rehabilitation program. *Scandinavian journal of occupational therapy*, 25(2), 145-152.

3. Rise, M. B., Gismervik, S. Ø., Johnsen, R., & Fimland, M. S. (2015). Sick-listed persons’ experiences with taking part in an in-patient occupational rehabilitation program based on Acceptance and Commitment Therapy: a qualitative focus group interview study. *BMC Health Services Research*, 15(1), 1-12.